

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Αθήνα, 12.11.2020

Αριθ. Πρωτ. : Φ1500/οικ.13016/562

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ
ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΔΟΧΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Πληροφορίες: Σ. Παπαϊωάννου
Τηλέφωνο: 213 1516747
Ηλ. Ταχ.: synparoxes@ypakr.gr

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ, ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΧΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Πληροφορίες: Κ. Ζαγκλής
Τηλέφωνο 213 1301151
Ηλ. Ταχ.: proasf@ypakr.gr

ΠΡΟΣ: **e-ΕΦΚΑ**

1. Γραφείο Διοικητή
Ακαδημίας 22, 10671, Αθήνα
2. Γενική Διεύθυνση Συντάξεων
Πατησίων 22, 10677, Αθήνα
3. Γενική Διεύθυνση Συντάξεων
Δημοσίου Τομέα
Κάνιγγος 29, 10110, Αθήνα
4. Γενική Διεύθυνση Επικουρικής
Ασφάλισης κα Εφάπαξ Παροχών
Φιλελλήνων 13-15, 10557, Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 19 του ν. 4387/2016, όπως έχουν αντικατασταθεί με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 4670/2020 περί διαδοχικής ασφάλισης».

Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ Α'43/28.02.2020 δημοσιεύτηκε ο ν. 4670/2020 «*Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση και Ψηφιακός Μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)*». Με τις διατάξεις του άρθρου 26 «*Διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης*» αντικαταστάθηκε το άρθρο 19 του ν. 4387/2016 και επήλθαν μεταβολές ως προς την αντιμετώπιση των συνταξιοδοτικών περιπτώσεων ασφαλισμένων με διαδοχικό χρόνο ασφάλισης **στους ενταχθέντες στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης** (στο εξής e-ΕΦΚΑ) Φορείς, στον οποίο με βάση τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4670/2020 εντάχθηκε το πρώην Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (στο εξής ΕΤΕΑΕΠ).

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις αφορούν στους ασφαλισμένους των ενταχθέντων στον e-ΕΦΚΑ (κύριας και επικουρικής ασφάλισης) Φορέων. Για τα πρόσωπα που αναφέρονται στην περ. ε της υποπαραγράφου Β1 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, θα δοθούν αναλυτικές οδηγίες σε επόμενο έγγραφο. Στις περιπτώσεις ασφαλισμένων με διαδοχική ασφάλιση σε Φορείς εκτός e-ΕΦΚΑ εξακολουθεί να εφαρμόζεται το πλαίσιο του ν.δ. 4202/1961, όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή του με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4387/2016.

Η παρούσα Εγκύκλιος επικεντρώνεται κατά κύριο λόγο στις αλλαγές που έχουν επέλθει με τις κοινοποιούμενες διατάξεις.

Α. Διαδικασία εύρεσης των συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων με τις οποίες θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα στον e-ΕΦΚΑ

Η διαδικασία απονομής σύνταξης με βάση τη διαδοχική ασφάλιση του άρθρου 19 του ν. 4387/2016 εκκινεί με την υποβολή εκ μέρους του ασφαλισμένου αίτησης συνταξιοδότησης στην αρμόδια Υπηρεσία του Φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού, στον οποίο υπαγόταν, λόγω ιδιότητας ή απασχόλησης, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης. Επομένως, η αίτηση συνταξιοδότησης με βάση τη διαδοχική ασφάλιση εξετάζεται από την οικεία Υπηρεσία του τελευταίου ενταχθέντος στον e-ΕΦΚΑ Φορέα και σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει το Φορέα αυτό. Περαιτέρω, η υποβολή του αιτήματος συνταξιοδότησης συνεπάγεται ότι οι υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ εξετάζουν όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την ασφάλιση κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

Τονίζεται ότι ο χρόνος ασφάλισης στον e-ΕΦΚΑ από 01.01.2017 λαμβάνεται υπόψη είτε για θεμελίωση αυτοτελούς δικαιώματος, είτε για θεμελίωση με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης από την αρμόδια Υπηρεσία του ενταχθέντος Φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού, στην οποία διανύθηκε ο χρόνος ασφάλισης, λόγω ιδιότητας ή απασχόλησης.

Ως προς τις ειδικότερες προβλέψεις της παρ. 1 και για τη διευκόλυνση των ασφαλισμένων ως προς τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος:

1. **Μειώνεται ο αριθμός των ημερών ασφάλισης** που απαιτείται να έχει πραγματοποιήσει ο ασφαλισμένος στον τελευταίο ενταχθέντα Φορέα πριν την αίτηση συνταξιοδότησης ή τη διακοπή της ασφάλισης, προκειμένου να συνταξιοδοτηθεί από τον e-ΕΦΚΑ με τις συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις του τελευταίου ενταχθέντα Φορέα, τομέα, κλάδου, λογαριασμού.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την περίπτωση (αα) της παραγράφου 1 του κοινοποιούμενου άρθρου, για την κρίση του δικαιώματος **σε σύνταξη λόγω γήρατος** προβλέπεται η πραγματοποίηση χιλίων (1000) ημερών ασφάλισης (εφεξής η.α.) συνολικά, από τις οποίες τριακόσιες (300) η.α. κατά την τελευταία πενταετία πριν την αίτηση συνταξιοδότησης ή τη διακοπή της ασφάλισης, αντί χιλίων πεντακοσίων (1500) η.α. συνολικά, από τις οποίες πεντακόσιες (500) η.α. κατά την τελευταία πενταετία, όπως ίσχυε με το προηγούμενο καθεστώς.

Για την κρίση του δικαιώματος σε σύνταξη **λόγω αναπηρίας ή θανάτου**, σύμφωνα με την περίπτωση (αβ) της παραγράφου 1, απαιτείται η πραγματοποίηση εξακοσίων (600) η.α. οποτεδήποτε, αντί χιλίων (1000) η.α. συνολικά εκ των οποίων τριακόσιες (300) η.α., πριν τη διακοπή της δραστηριότητας ή απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης ή την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου, όπως ίσχυε με το προηγούμενο καθεστώς.

2. **Καταργούνται τα δύο στάδια διαδικασίας** εύρεσης των συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων με τις οποίες θεμελιώνει ο ασφαλισμένος συνταξιοδοτικό δικαίωμα και οι ευνοϊκότερες προϋποθέσεις (1000 η.α. - 300 η.α. προκειμένου για σύνταξη γήρατος) εξετάζονται ήδη από την αρχή της διαδικασίας.

Ειδικότερα, σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις σε κανέναν από τους ενταχθέντες στον e-ΕΦΚΑ φορείς, το αίτημα συνταξιοδότησης δεν γίνεται αποδεκτό και δεν **εξετάζεται σε δεύτερο στάδιο με τις διατάξεις του τελευταίου φορέα**, όπως αυτό ίσχυε με το προηγούμενο καθεστώς του ν. 4387/2016, συντομεύοντας με τον τρόπο αυτό τη

διαδικασία εύρεσης συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων με τις οποίες ο ασφαλισμένος θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Παράδειγμα 1

Παλιός ασφαλισμένος έχει διαδοχικό χρόνο ασφάλισης: τρία (3) έτη στο πρώην ΝΑΤ, οκτώ (8) έτη στον πρώην ΟΑΕΕ και τέσσερα (4) τελευταία έτη ασφάλισης στο πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Υποβάλλει αίτηση συνταξιοδότησης στο 62^ο έτος της ηλικίας του για μειωμένη σύνταξη γήρατος. Έχει 1000 η.α. από τις οποίες 300 την τελευταία πενταετία στο πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, οπότε και εξευρίσκονται άμεσα οι συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις με τις οποίες ο ασφαλισμένος θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα από την αρχή της διαδικασίας, μειώνοντας κατά πολύ το χρόνο έκδοσης συνταξιοδοτικής απόφασης.

Με το προϊσχύον καθεστώς, επειδή ο ασφαλισμένος δεν έχει 1500 η.α. από τις οποίες 500 την τελευταία πενταετία στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, η αίτηση θα εξεταζόταν με τις προϋποθέσεις του πρώην ΟΑΕΕ, η νομοθεσία του οποίου δεν προβλέπει προϋποθέσεις λήψης μειωμένης σύνταξης για τους παλαιούς ασφαλισμένους. Έπειτα, η αίτηση θα εξεταζόταν με τις προϋποθέσεις του πρώην ΝΑΤ και θα απορριπτόταν γιατί ο ασφαλισμένος δεν έχει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης γήρατος του πρώην ΝΑΤ. Η αίτηση εν συνεχεία θα εξεταζόταν σε δεύτερο στάδιο από το πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με βάση τις μειωμένες ειδικές προϋποθέσεις της διαδοχικής ασφάλισης (1000 – 300 η.α.) και μόνο εφόσον πληρούνταν οι προϋποθέσεις του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ θα εκδίδονταν συνταξιοδοτική απόφαση.

Β. Αξιοποίηση του διαδοχικού χρόνου ασφάλισης

Η δυνατότητα χρήσης των διατάξεων περί διαδοχικής ασφάλισης εναπόκειται στην επιλογή του ασφαλισμένου. Η μοναδική περίπτωση που δεν μπορεί να υπάρξει μη συνυπολογισμός χρόνου ασφάλισης ενός Φορέα είναι όταν υφίσταται υπαγωγή στην ασφάλιση του Φορέα αυτού και μετά την 01.01.2017 στον e-ΕΦΚΑ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 4670/2020 «*εννοιολογικοί προσδιορισμοί*», **διαδοχική ασφάλιση** είναι η ασφάλιση που έχει πραγματοποιηθεί έως την 01.01.2017 σε διαδοχικά χρονικά διαστήματα και σε διαφορετικούς φορείς, τομείς ή λογαριασμούς που εντάχθηκαν στον e-ΕΦΚΑ. **Παράλληλη ασφάλιση** είναι η ασφάλιση που έχει πραγματοποιηθεί πριν την 01.01.2017 σε δύο ή περισσότερους φορείς λόγω παροχής μισθωτής εργασίας ή λόγω άσκησης εκ παραλλήλου μισθωτής και αυτοτελούς ή ελεύθερου επαγγέλματος ή αγροτικής απασχόλησης σε διαφορετικούς φορείς, τομείς ή λογαριασμούς που εντάχθηκαν στον e-ΕΦΚΑ έως την έναρξη λειτουργίας του.

Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω οριοθέτηση του χρόνου ασφάλισης, ο διαδοχικός χρόνος λαμβάνεται υπόψη μόνο με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης και δεν δύναται να αξιοποιηθεί με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 36Α, γιατί δεν αποτελεί χρόνο παράλληλης ασφάλισης.

Εφόσον κατά την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης εξετάζονται, σύμφωνα με τη βούληση του ασφαλισμένου, όλα τα δικαιώματά του από την ασφάλιση που έχει χωρήσει έως και την υποβολή της αίτησης, **η εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης δηλώνεται κατά την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης**, στον τελευταίο Φορέα στον οποίο υπαγόταν ο ασφαλισμένος και έχει διττό αποτέλεσμα:

α) ως προς το θέμα της θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος με χρόνο δύο (2) ή περισσότερων Φορέων και εξεύρεσης των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης

β) ως προς το ύψος της δικαιούμενης ανταποδοτικής και εθνικής σύνταξης που υπολογίζεται με βάση τον διανυθέντα σε όλους τους Φορείς που δηλώνονται στην αίτηση συνταξιοδότησης χρόνο ασφάλισης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3, ο ασφαλισμένος δύναται να επιλέξει τον συνυπολογισμό του χρόνου διαδοχικής ασφάλισης στους ενταχθέντες Φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς στους κλάδους: α) κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών και β) επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ, υπό την ειδικότερη προϋπόθεση ότι μετά την ένταξη τους στους ανωτέρω κλάδους του e-ΕΦΚΑ, δεν συνεχίζει από 01.01.2017 να ασφαρίζεται για δραστηριότητα ή απασχόληση που υπάγεται στην ασφάλιση του αντίστοιχου Φορέα, τομέα, κλάδου και λογαριασμού κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, που δεν επιθυμεί την προσμέτρηση του χρόνου. **Δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση μόνο μέρους του χρόνου ασφάλισης που διανύθηκε στην ασφάλιση του κάθε Φορέα, τομέα, κλάδου και λογαριασμού.**

Στην περίπτωση, λοιπόν, που δεν δηλώνεται χρόνος διαδοχικής ασφάλισης ή επιλέγεται να μη γίνει συνυπολογισμός του διαδοχικού χρόνου από τον ασφαλισμένο (υπό την ειδικότερη προϋπόθεση ότι δεν υφίσταται υπαγωγή στην ασφάλιση του αντίστοιχου φορέα από 01.01.2017, παρ. 3 του άρθρου 19), ολόκληρος ο χρόνος ασφάλισης του Φορέα αυτού έως 31.12.2016 δεν αξιοποιείται συνταξιοδοτικά, με αποτέλεσμα το ποσό της δικαιούμενης σύνταξης να είναι μικρότερο.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η προσμέτρηση χρόνου διαδοχικής ασφάλισης σε μεταγενέστερο της συνταξιοδότησης χρονικό σημείο δεν είναι δυνατή, καθώς η δήλωση περί συνυπολογισμού ή μη του χρόνου διαδοχικής ασφάλισης είναι δεσμευτική για τον ασφαλισμένο.

Γ. Τρόπος υπολογισμού της σύνταξης

Ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης παρατίθενται δυνητικές περιπτώσεις και παραδείγματα.

Γ.1. Θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος αυτοτελώς σε έναν ενταχθέντα Φορέα χωρίς χρήση των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης

Παράδειγμα 2

Ασφαλισμένος, γεννηθείς στις 04.07.1968, ασφαλισμένος στο πρώην ΝΑΤ τα έτη 1992-2014 και στον πρώην ΟΑΕΕ τα έτη 2015-2016. Το έτος 2020, ετών 52, υποβάλει αίτηση συνταξιοδότησης στον e-ΕΦΚΑ. Ο ασφαλισμένος έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις διατάξεις του πρώην ΝΑΤ (20 έτη ναυτικής υπηρεσίας, 52 ετών). Ο ασφαλισμένος δεν επιθυμεί να συνυπολογίσει το διαδοχικό χρόνο ασφάλισης του πρώην ΟΑΕΕ, προκειμένου να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις ευνοϊκές προϋποθέσεις του πρώην ΝΑΤ.

Ως εκ τούτου, το ποσό της σύνταξης του υπολογίζεται ως ακολούθως:

- εθνική σύνταξη για το χρόνο ασφάλισης από 1992-2014 (23 έτη)

- ανταποδοτική σύνταξη για το χρόνο ασφάλισης από 1992-2014, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4387/2016 και τα ποσοστά αναπλήρωσης που αντιστοιχούν για 23 έτη ασφάλισης λαμβάνοντας υπόψη το μέσο όρο συνταξίμων αποδοχών από το 2002 έως το 2014.

Ο διαδοχικός χρόνος ασφάλισης του πρώην ΟΑΕΕ (2015-2016) ο οποίος, κατ' επιλογή του ασφαλισμένου, δεν αξιοποιήθηκε προκειμένου να θεμελιωθεί συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις ευνοϊκές προϋποθέσεις του πρώην ΝΑΤ, δεν θα ληφθεί υπόψη ούτε στη θεμελίωση, ούτε στον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης.

Σημειώνεται ότι ο χρόνος του πρώην ΟΑΕΕ δεν θα μπορεί να προσμετρηθεί μεταγενέστερα για την προσαύξηση της σύνταξης του e-ΕΦΚΑ, γιατί ο ασφαλισμένος δεν τον αξιοποίησε κατά τη συνταξιοδότησή του, προκειμένου να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις ευνοϊκές προϋποθέσεις του πρώην ΝΑΤ. Ο χρόνος αυτός δύναται να χρησιμοποιηθεί για συνταξιοδότηση με διαδοχική ασφάλιση από εκτός του e-ΕΦΚΑ φορείς.

Γ.2. Θεμελίωση δικαιώματος με συνυπολογισμό διαδοχικού χρόνου ενός ενταχθέντα Φορέα στον e-ΕΦΚΑ με χρόνο ασφάλισης που έχει διανυθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος

Παράδειγμα 3

Ασφαλισμένος που έχει διαδοχικό χρόνο ασφάλισης στο πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, στον πρώην ΟΑΕΕ και στην Τράπεζα της Ελλάδος. Μπορεί να λάβει μία σύνταξη από τον e-ΕΦΚΑ με μόνο το χρόνο ασφάλισης στον πρώην ΟΑΕΕ και να λάβει μία δεύτερη σύνταξη από τη Τράπεζα της Ελλάδος συνυπολογίζοντας και το χρόνο ασφάλισης του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (με την επιφύλαξη της ειδικότερης προϋπόθεσης της παρ. 3 του άρθρου 19 όπως ισχύει), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 4202/1961, όπως ισχύουν.

Κατά τον υπολογισμό της εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης, ο e-ΕΦΚΑ θα λάβει υπόψη τα ποσοστά αναπλήρωσης και τις συντάξιμες αποδοχές μόνο των ετών ασφάλισης στον πρώην ΟΑΕΕ.

Γ.3. Θεμελίωση δικαιώματος στο κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ με συνυπολογισμό διαδοχικού χρόνου ασφάλισης των ενταχθέντων Φορέων του πρώην ΕΤΕΑ

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19 και 96 του ν. 4387/2016, η διαδικασία συνυπολογισμού του διαδοχικού χρόνου κύριας ασφάλισης των ενταχθέντων Φορέων στον κλάδο κύριας ασφάλισης, και στους ενταχθέντες Φορείς στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ, αποτελεί διακριτό δικαίωμα σε σχέση με τον κλάδο κύριας ασφάλισης. Οι ενταχθέντες Φορείς στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ στους οποίους εφαρμόζονται οι ανωτέρω διατάξεις συνυπολογισμού διαδοχικού χρόνου ασφάλισης είναι οι Φορείς με την υφιστάμενη μορφή που είχαν κατά την ένταξή τους στο πρώην ΕΤΕΑ, στη συνέχεια κλάδο επικουρικής ασφάλισης του πρώην ΕΤΕΑΕΠ (π.χ. ΕΤΕΑΜ, ΤΑΔΚΥ, ΤΕΑΥΕΚ κλπ).

Παράδειγμα 4

Ασφαλισμένος που έχει διαδοχικό χρόνο ασφάλισης στο πρώην ΕΤΕΑΜ (1983-1990), στο πρώην ΤΕΑΥΕΚ (1991-2000) και στο πρώην ΤΕΑΔΥ (2001-2019). Έχει επίσης ασφάλιση εκτός e-ΕΦΚΑ στο ΜΠΥ (2001-2019). Ο ασφαλισμένος μπορεί να λάβει:

- μία (1) σύνταξη από τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ με συνυπολογισμό των χρόνων διαδοχικής ασφάλισης στα πρώην ΤΕΑΥΕΚ και ΤΕΑΔΥ.
- μία δεύτερη σύνταξη - μέρος από το ΜΠΠΥ συνυπολογίζοντας, σύμφωνα με διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης και το χρόνο ασφάλισης του πρώην ΕΤΕΑΜ (συνολικά χρονικά διαστήματα 1983-1990 ΕΤΕΑΜ και 2001-2019 ΜΠΠΥ, 7+18 = 25 έτη ασφάλισης).
- Επισημαίνεται ότι ο ασφαλισμένος δύναται να μη προσμετρήσει στο ΕΤΕΑ (ΤΕΑΔΥ) τόσο το χρόνο ασφάλισης του στο ΕΤΕΑΜ, όσο και στο ΤΕΑΥΕΚ, καθότι δεν συνέχισε την ασφάλισή του για δραστηριότητα που υπαγόταν στα Ταμεία αυτά μετά την ένταξή τους στο ΕΤΕΑ κατά αναλογία της σχετικής πρόβλεψης για τον e-ΕΦΚΑ (παράγραφος 3 του άρθρου 19 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει).

Σημειώνεται ότι ο ασφαλισμένος δύναται να χρησιμοποιήσει το χρόνο ασφάλισης του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για να λάβει κύρια σύνταξη και στη συνέχεια να μην χρησιμοποιήσει το χρόνο του ΕΤΕΑΜ στον υπολογισμό της επικουρικής του, υπό την επιφύλαξη ότι δεν θα συνυπολογίσει κανένα διάστημα ΕΤΕΑΜ για τον υπολογισμό της επικουρικής. Το διάστημα που δεν θα χρησιμοποιεί εντός e-ΕΦΚΑ, μπορεί να το χρησιμοποιήσει με εκτός του e-ΕΦΚΑ Φορείς.

Γ.4. Θεμελίωση δικαιώματος με συνυπολογισμό χρόνου επικουρικού Φορέα που δεν εντάχθηκε στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ και διαδοχικού χρόνου ασφάλισης ενταχθέντων Φορέων στο πρώην ΕΤΕΑ (νυν κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ)

Στις περιπτώσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος στο πρώην ΕΤΕΑ με συνυπολογισμό διαδοχικού χρόνου ασφάλισης άλλου ομοειδή Φορέα επικουρικής ασφάλισης¹ εκτός ΕΤΕΑ (π.χ. ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ, ΣΟΛ, Μετοχικά Ταμεία, κλπ), εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης του ν.δ. 4202/1961, όπως ισχύουν. Στις περιπτώσεις που έχει διανυθεί και χρόνος διαδοχικής ασφάλισης σε περισσότερους από έναν ενταχθέντες στο πρώην ΕΤΕΑ Φορείς ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 19 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, προκειμένου να εξευρεθούν οι συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις του πρώην Φορέα με τις οποίες θα κριθεί το συνταξιοδοτικό δικαίωμα, είτε ως απονέμων είτε ως συμμετέχων φορέας, κατά τη διαδικασία εφαρμογής της διαδοχικής ασφάλισης με τους εκτός του πρώην ΕΤΕΑ Φορείς.

Παράδειγμα 5

Ασφαλισμένος που έχει διαδοχικό χρόνο ασφάλισης στα πρώην ΤΕΑΥΕΚ, ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ και ΤΕΑΔΥ, καταθέτει αίτηση συνταξιοδότησης στον τελευταίο Φορέα ασφάλισης του, στο πρώην ΕΤΕΑ (ΤΕΑΔΥ), νυν Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ και ζητά: α) το συνυπολογισμό του διαδοχικού χρόνου ασφάλισης του εντός του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΕΤΕΑ), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4387/2016, όπως ισχύουν, καθώς και β) την εφαρμογή της διαδοχικής ασφάλισης των διατάξεων του ν.δ. 4202/1961, όπως ισχύουν, μεταξύ του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΕΤΕΑ) και του ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ.

Αφού το πρώην ΕΤΕΑ (ΤΕΑΔΥ + ΤΕΑΥΕΚ) είναι ο τελευταίος και αρμόδιος Φορέας ασφάλισης (1500 η.α. συνολικά εκ των οποίων 500 η.α. την τελευταία πενταετία) αναζητά το χρόνο ασφάλισης του ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ (ν.δ. 4202/1961, όπως ισχύει).

¹ Για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με συνυπολογισμό διαδοχικού χρόνου ασφάλισης σε φορείς της παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 4052/2012 ισχύουν οι οδηγίες που έχουν δοθεί με τα Φ1500/15021/832/24.06.2016 (ΑΔΑ: 7Λ8Ξ465Θ1Ω-ΛΚΚ) και Φ51020/οικ.3355/39/21.02.2014 (ΑΔΑ: ΒΙΕ9Λ-ΨΝΓ) έγγραφά μας.

Στη συνέχεια, κρίνει αν πληρούνται οι χρονικές προϋποθέσεις των 1000 - 300 η. α. στον τελευταίο ενταχθέντα Φορέα ασφάλισης στο πρώην ΕΤΕΑ και εν προκειμένω στο πρώην ΤΕΑΔΥ (άρθρο 19 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει).

Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του ν. 4387/2016, το πρώην ΕΤΕΑ κρίνει εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος (όριο ηλικίας με το σύνολο του διαδοχικού χρόνου ασφάλισης) του πρώην ΤΕΑΔΥ.

Εάν δεν πληρούνται είτε οι θεμελιωτικές προϋποθέσεις είτε οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 19 (1000 - 300 η.α.) του τελευταίου ενταχθέντα Φορέα – πρώην ΤΕΑΔΥ, τότε το αίτημα εξετάζεται με τις συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις του προηγούμενου ενταχθέντα Φορέα ασφάλισης με τον περισσότερο χρόνο εντός του πρώην ΕΤΕΑ (ν. 4387/2016), στην προκειμένη περίπτωση στο πρώην ΤΕΑΥΕΚ.

Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του πρώην ΕΤΕΑ (του ΤΕΑΔΥ ή του ΤΕΑΥΕΚ) τότε ο ασφαλισμένος συνταξιοδοτείται με απονέμοντα Φορέα το πρώην ΕΤΕΑ (e-ΕΦΚΑ) και συμμετέχοντα το ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης (ν. δ. 4202/1961).

Εάν δεν πληρούνται είτε οι προϋποθέσεις της αρμοδιότητας (1500 - 500 η.α.) είτε οι προϋποθέσεις θεμελίωσης του πρώην ΕΤΕΑ (δηλαδή τόσο του πρώην ΤΕΑΔΥ όσο και του πρώην ΤΕΑΥΕΚ), τότε το αίτημα διαβιβάζεται για κρίση στον προηγούμενο Φορέα επικουρικής ασφάλισης με τον περισσότερο χρόνο ασφάλισης (ν.δ. 4202/1961), εν προκειμένω στο ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ.

Το ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ κρίνει εάν με το σύνολο του διαδοχικού χρόνου ασφάλισης δικαιούται σύνταξης ο ασφαλισμένος από αυτό, ως απονέμοντα Φορέα, με συμμετέχοντα Φορέα ασφάλισης το πρώην ΕΤΕΑ (ν.δ. 4202/1961).

Εάν δεν πληρούνται οι συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις του ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ το αίτημα διαβιβάζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 4202/1961, στον τελευταίο Φορέα ασφάλισης, ήτοι στο πρώην ΕΤΕΑ για να κριθεί σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του β' σταδίου της διαδικασίας της αρμοδιότητας (1.000 – 300 η.α.), των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης (ν.δ. 4202/1961).

Εάν ο ασφαλισμένος δεν πληροί είτε τις προϋποθέσεις του β' σταδίου της αρμοδιότητας (1000 - 300 η.α.), είτε τις προϋποθέσεις θεμελίωσης του τελευταίου Φορέα, πρώην ΕΤΕΑ (ΤΕΑΔΥ ή ΤΕΑΥΕΚ), η αίτηση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του ν.δ. 4202/1961, όπως ισχύουν, απορρίπτεται και τίθεται στο αρχείο.

Δ. Θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με 15 έτη ασφάλισης στο 67^ο έτος ηλικίας

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5, στα πρόσωπα που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα λόγω γήρατος με 15 τουλάχιστον έτη ασφάλισης στο 67^ο έτος της ηλικίας, με συνυπολογισμό διαδοχικού χρόνου ασφάλισης, χορηγείται σύνταξη από την Υπηρεσία του e-ΕΦΚΑ του τελευταίου Φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού στον οποίο υπαγόταν ο ασφαλισμένος, **χωρίς να εξετάζεται η πλήρωση των ειδικότερων προϋποθέσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 19 (ήτοι των 1000 ημερών ασφάλισης συνολικά από τις οποίες 300 την τελευταία πενταετία πριν την διακοπή της ασφάλισης ή την υποβολή του αιτήματος συνταξιοδότησης).**

Με τον τρόπο αυτό παρέχεται η δυνατότητα συνταξιοδότησης σε πρόσωπα τα οποία με το προϊσχύον νομοθετικό πλαίσιο, παρότι είχαν συνολικά 15 έτη ασφάλισης δεν μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν με την εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης ούτε όταν συμπλήρωναν το 67^ο έτος της ηλικίας τους.

Έτσι, η πλήρωση των προϋποθέσεων που έθετε η διαδοχική ασφάλιση οδηγούσε σε ουσιαστική ματαίωση της εφαρμογής του ίδιου του θεσμού της διαδοχικής ασφάλισης, στόχος της οποίας είναι η διασφάλιση στους διαδοχικά ασφαλισμένους της δυνατότητας λήψης σύνταξης με συνυπολογισμό του συνολικού χρόνου ασφάλισής τους.

Πρόκειται για μία διάταξη που εφαρμόζεται μόνο για θεμελίωση πλήρους συνταξιοδοτικού δικαιώματος στο 67^ο έτος της ηλικίας και δεν έχει εφαρμογή σε καμία άλλη περίπτωση.

Παράδειγμα 6

Ασφαλισμένος έχει χρόνο ασφάλισης στο πρώην ΝΑΤ 14 έτη και στο πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 1 έτος. Σύνολο 15 έτη ασφάλισης. Έστω ότι ο ασφαλισμένος είναι 67 ετών και καταθέτει αίτηση συνταξιοδότησης στον e-ΕΦΚΑ. Ο ασφαλισμένος δεν δύναται να συνταξιοδοτηθεί με τις διατάξεις του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ γιατί δεν έχει τις ειδικότερες προϋποθέσεις των 1000 η.α. εκ των οποίων 300 η.α. την τελευταία πενταετία πριν την διακοπή της ασφάλισης ή την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης. Ως εκ τούτου, η αίτηση θα πρέπει να εξεταστεί με τις διατάξεις του πρώην ΝΑΤ. Ωστόσο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 1711/1987 του πρώην ΝΑΤ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ο διαδοχικά ασφαλισμένος πρέπει να έχει συμπληρώσει, μαζί με την υπηρεσία του πάνω σε πλοία και το χρόνο ασφάλισης σε άλλους φορείς, 20ετή τουλάχιστον συνθετική ναυτική υπηρεσία (βλ. σχετική Εγκύκλιο Φ.1500/Δ17/61562/181/16.11.2018 με ΑΔΑ: ΨΦΛΘ465Θ1Ω-Α4Ν). Ο ασφαλισμένος του παραδείγματος δεν έχει 20 έτη διαδοχικής ασφάλισης ούτε 15 έτη ναυτικής υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, εάν υποχρεωνόταν να επιλέξει τη χρήση των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης, δεν θα μπορούσε να λάβει σύνταξη αν και θα είχε συμπληρώσει 15 έτη ασφάλισης στο ελληνικό ασφαλιστικό σύστημα και θα ήταν 67 ετών.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 5 και ο ασφαλισμένος δύναται να συνταξιοδοτηθεί από τον e-ΕΦΚΑ χωρίς να εξετάζεται η πλήρωση των ειδικότερων προϋποθέσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 26.

Ε. Ισχύς διατάξεων

Οι διατάξεις της παρ. 10 καθορίζουν την έναρξη ισχύος του άρθρου. Συγκεκριμένα, αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί πριν από την 13.05.2016, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 4202/1961 (Α' 175), όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με τον ν. 4387/2016.

Οι διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 4670/2020 εφαρμόζονται για αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από την έναρξη ισχύος του κοινοποιούμενου νόμου (δηλαδή από 28.02.2020) και εφεξής καθώς και για όσες εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, των οποίων τα οικονομικά αποτελέσματα ανατρέχουν στην ημερομηνία της αρχικής αίτησης συνταξιοδότησης και οπωσδήποτε μετά την 13.05.2016.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι οι διατάξεις της παρ. 1αα και ββ του άρθρου 26 του ν. 4670/2020 εφαρμόζονται (δηλαδή θα πραγματοποιείται επανεξέταση από τον τελευταίο πρώην Φορέα) στις

αιτήσεις που είναι σε εκκρεμότητα και δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του πρώην Φορέα με τις περισσότερες η.α. στον οποίο είχαν διαβιβαστεί από τον τελευταίο, για εξέταση με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4387/2016.

Οι αιτήσεις οι οποίες έχουν απορριφθεί επανεξετάζονται κατόπιν όγλησης του ασφαλισμένου, με έναρξη των οικονομικών αποτελεσμάτων από την έναρξη ισχύος του κοινοποιούμενου νόμου (28.02.2020).

Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή τόσο στην κύρια όσο και στην επικουρική σύνταξη.

ΣΤ. Εφαρμογή και στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 11, οι διατάξεις του άρθρου 26 εφαρμόζονται και στο κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ. Ειδικότερα, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 96 του ν. 4387/2016 όπως ισχύουν, εφαρμόζονται και στους Φορείς, τομείς, κλάδους λογαριασμούς του κλάδου επικουρικής ασφάλισης του πρώην ΕΤΕΑΕΠ όπως αυτό εντάχθηκε στον e-ΕΦΚΑ με τις διατάξεις του άρθρου 2 του κοινοποιούμενου νόμου (παράγραφος 4 του άρθρου 53 του ν. 4387/2016).

Ζ. Αξιοποίηση του παράλληλου χρόνου ασφάλισης στις συνταξιοδοτικές περιπτώσεις ασφαλισμένων με διαδοχικό χρόνο ασφάλισης

Αναφορικά με τη συνδυαστική εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής και της παράλληλης ασφάλισης ισχύουν οι οδηγίες που δόθηκαν με τις υπ' αριθμ. Φ.80000/οικ.13008/561/05.05.2020 (ΑΔΑ: 6ΙΥΤ46ΜΤΛΚ-7ΒΚ) και Φ.1500/19412/716/16.09.2020 (ΑΔΑ:ΩΝΔΩ46ΜΤΛΚ-Α3Ε) Εγκυκλίου.

Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι οδηγίες που έχουν δοθεί με την υπ' αριθμ. Φ1500/οικ.1681/119/19.09.2017 (ΑΔΑ: 7Φ3Ζ465Θ1Ω-Κ63) Εγκύκλιο του Υπουργείου.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέως Κοινωνικών Ασφαλίσεων
4. Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Ασφάλισης
5. Όλες τις Διευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Ασφάλισης